

Toekomst van toezicht

De aandacht van de media ging op 25 september 2014 vooral uit naar de kritische rapportage van de AFM over de controlekwaliteit van de big four. Ook het plan van de werkgroep Toekomst Accountantsberoep stond flink in de belangstelling.

Maar aan het eind van die 'Freaky Thursday voor accountants' verscheen nog een derde rapport over de sector: [Bouwen aan Vertrouwen; Evaluatie van de Wet toezicht accountantsorganisaties](#).

Een rapport van de Erasmus Universiteit, opgesteld op verzoek van de politiek. Dat was ook de afspraak, gemaakt bij de start van de Wet toezicht accountantsorganisaties: na vijf jaar gaan we evalueren. De onderzoekers presenteren in hun rapport een aantal aanbevelingen over de doeltreffendheid en doelmatigheid van het toezicht op basis van de Wta. Dat toezicht ligt primair bij de AFM.

Het rapport plaatst enkele kanttekeningen bij de wijze waarop de autoriteit haar taak invult. De NBA is tegelijk blij met de rol die de AFM in het accountantstoezicht heeft ingenomen. Dat uit de jongste rapportage van de AFM blijkt dat de controlekwaliteit nog steeds te kort schiet is ernstig genoeg. Maar inmiddels zetten de betrokken accountantsorganisaties niet langer de hakken in het zand. Ze erkennen dat de kwaliteit te vaak onvoldoende is. Dat geeft voor de toekomst hoop op verbetering.

De Erasmus Universiteit heeft haar Wta-rapport tijdens een seminar op 3 december 2014 nog eens tegen het licht gehouden. Namens de NBA heb ik bij die gelegenheid enkele suggesties gedaan voor een beter functioneren van zowel AFM als NBA. Zoals de systematische uitwisseling en bespreking van casusmateriaal tussen toezichthouder, regelgever en beroepspraktijk. Het debat over onze beroepsstandaarden is verschaald en beperkt zich op dit moment te veel tot de regelgeving en de vraag of de AFM het goed vindt. We moeten toe naar een verbreding van de discussie, over kwaliteitsnormen, oordeelsvorming en gedrag.

Een andere suggestie van de NBA gaat over een meldplicht en de effecten van *blamefree reporting*. Elders op deze site wordt hevig gediscussieerd over een eerste, inventariserend onderzoek naar de mogelijkheid van een onafhankelijke onderzoeksraad voor financiële veiligheid, dat is gedaan door TNO in opdracht van de NBA. Een idee dat bijval kreeg tijdens het Wta-seminar, maar er zitten nog de nodige haken en ogen aan. Belangrijkste conclusie voor de NBA is dat verder onderzoek nodig is om de verhouding tussen handhaving en oorzakenanalyse te begrijpen. Omdat cultuur een belangrijke factor is doet de VU, op ons verzoek, nu onderzoek naar de foutencultuur binnen accountantsorganisaties. Volgende maand moet daar meer over bekend zijn. En ook dan is het laatste woord er zeker nog niet over gezegd.

Een derde suggestie betreft het verbeteren van de bezwaar- en beroepsprocedures na een oordeel van de toezichthouder. Dat komt tegemoet aan de roep om meer publieke openheid ten aanzien van de oordeelsvorming door de AFM. Ook kan worden gedacht aan het nieuw vormgeven van een rechtsgang waarin alle procedures rondom accountants en accountantsorganisaties samenkomen.

Ten slotte pleit de NBA voor meer uniforme classificatie van bevindingen, als antwoord op de behoefte van de beroepspraktijk aan eenduidige normen en rechtsgelijkheid. Dat betekent eenheid in de toetsingsnormen en in de wijze van rapportage van AFM, SRA en NBA.

Onze bijdrage aan de congresbundel van de EUR is hieronder als download beschikbaar.

Wat de NBA betreft is het vooral zaak om gezamenlijk bij te dragen aan de effectiviteit van het toezicht en daarmee aan meer maatschappelijk vertrouwen in het accountantsberoep. Dat begint met een goede kwaliteit van onze beroepsuitoefening.

» [Download de NBA-bijdrage aan de congresbundel 'Rechtsbescherming en lerend vermogen'](#)

Deel dit artikel

Huub Wieleman (1955) was van januari 2013 tot juni 2015 voorzitter van de NBA.

GERELATEERD

Arnout van
Kempen

DISCUSSIE | Column | 17 januari 2022

AFM-toezicht in 2022

Vanaf dit jaar ligt het toezicht op accountantsorganisaties volledig bij de AFM. Arnout van Kempen ziet vooral kansen, in plaats van bedreigingen. →

NIEUWS | 13 januari 2022

AFM-agenda 2022: Uitbreiding toezicht op accountantsorganisaties

Een belangrijk aandachtsgebied van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voor het komend jaar is de uitbreiding van het toezicht op accountantsorganisaties. De... →

NIEUWS | 17 december 2021

Evaluatie AFM: toezicht op accountants is verbeterd

Het toezicht op het accountantsberoep door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) is in de afgelopen jaren verbeterd. Dat blijkt uit een evaluatie van het functioneren... →

NIEUWS | 13 december 2021

AFM licht rapport toe bij Busy Season Talks

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is op 14 december te gast bij de 33e editie van de Busy Season Talks op Clubhouse. In de 'huiskamer voor accountants' wordt... →

NIEUWS | 09 december 2021

AFM 'overwegend positief' over intern kwaliteitsonderzoek oob-kantoren

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is "overwegend positief" over het inzicht dat het intern kwaliteitsonderzoek (IKO) bij oob-accountantsorganisaties geeft in... →
